

Overdenking: ds. Martine Nijveld

Lieve mensen,
gemeente van Jezus Christus,

God is voor ons een veilige schuilplaats,
een betrouwbare hulp in de nood...
Zo horen we in psalm 46.

Maarten Luther, kerkhervormer in de 16^e eeuw,
maakte er een vrije bewerking van:

*Een vaste burcht is onze God,
een toevlucht voor de zijnen,*

zo zong hij
en liet hij anderen zingen.
Luther had een groot vertrouwen in de kracht van het lied
en in de kracht van muziek:
al zingend, dacht hij, komen we weer
op onze voeten,
we zingen anderen en onszelf
geloof, hoop en liefde
te binnen,
we komen er weer bovenop.

Ook wij zien dat
hier en nu om ons heen:
zingende mensen op Italiaanse balkons,
de één de ander aanstekend,
kerkklokken die welluidend solidariteit luiden,
en hoop door de straten beieren,
muziek die uit geopende ramen klinkt:
Alle Menschen werden Brüder (en vast ook Schwestern),
en You'll never walk alone.
De één begint
en de ander neemt het over.

Ook in de psalm merk je dat er samen gezongen wordt.
In vers 8 en in vers 12 klinkt namelijk een refrein:

*De Heer van de hemelse machten is met ons,
onze burcht is de God van Jakob.*

Je kunt je er een voorzanger bij denken,
of een groepje voorzangers;
een solist, die de coupletten zingt,
en dan allemaal anderen die invallen bij het refrein –
er een lied van samen van maken. Ze houden elkaar overeind.
Stem en tegenstem,
de één volgt op de ander,
en zo kan het door héél de stad gaan,
zo kan het de wéreld over gaan -

als een lied van bemoediging
en als een lied van
hoop.

De psalm neemt woorden in de mond als toevlucht en veilig,
zekerheid en burcht, schuilplaats en geborgenheid. Grote woorden!
En daarmee heeft die psalm, als zoveel psalmen, iets in zich van een protestlied,
een tegendraads lied, een ondanks alles lied, een en toch lied.
Want het zijn niet de woorden, die we voor onze wereld,
voor ons hier en nu zouden gebruiken.

Tegendraadse woorden zijn het. Tegen alles in.
Ook in psalm horen we over een aarde die wankelt en een wereld die instort.
Onze wereld stort in,
we zijn bang, boos, verdrietig, onzeker,
het spoor bijster,
gespannen, anders dan anders,
we lopen door een land waar je de weg niet kent,
álles is anders geworden,
van een wandeling waarbij je met een bocht
om mensen heen moet lopen,
het ineens een deugd lijkt om afstandelijk te zijn,
en respectvol om géén hand te geven -
tot agressie bij winkels en op markten
en zoveel eenzaamheid in al die huizen,
waar bezoek niet meer over de drempel komen mag.

En de wereld rónnd (zingt ook al de psalm) is er onrust,
de aarde siddert:
het virus dat om zich heen grijpt
in Afrika, en ook
de vluchtelingen raakt
in kampen waar niet de luxe
is van anderhalve meter afstand.

Hoe zouden we dan zingen?
We doen dat, staat boven de psalm, op de wijze van de jonge vrouwen...
Welke wijs zou dat zijn?

Er wordt nogal eens door jonge vrouwen gezongen in de bijbel:
Hanna, Mirjam, Maria.
En dan zijn het altijd liederen van hoop,
vol opstandigheid,
vol licht verzet, vol verlangen, dat het anders kan
en anders zal.

Afgelopen weken kwam ik ook een andere vertaling tegen.
Iemand zei dat je het moet vertalen met:
op gedempte stem.
Dat is heel wat anders, lijkt me.
Maar ook dat is

een heel mooie gedachte:
je zingt op gedempte stem,
een beetje als een fluistering,
niet snoevend of brallend,
niet hoog van de toren of zeker wetend,
maar zachtjes, voorzichtig, wuif je,
fluister je het anderen toe:

*God is voor ons een veilige schuilplaats,
een betrouwbare hulp in de nood.*

Als een woord van hoop, een liefdevolle fluistering,
een woord van zegen.

Om mee te nemen als je op weg gaat,
om mee te nemen waar je ook gaat,
om je aan vast te houden.

(...)

Toen ik een vorige keer, nog niet zo heel lang geleden,
over deze psalm preekte, mailde iemand me dat hij het zo mooi
vond dat God in deze psalm
de God van **Jakob** genoemd wordt.

Jakob, die worstelaar met God en mensen.

We vinden zijn verhaal in het bijbelboek Genesis.

Een verhaal vol lief en leed, feilen en falen, en opnieuw beginnen.

Hij heeft zijn broer bedrogen, zijn vader om de tuin geleid.

Hij moet vluchten.

Ver van zijn huis, van zijn land.

Na jaren en jaren keert hij terug.

En dan krijg je dat ontroerende verhaal
van zijn gevecht bij de Jabbok, de rivier de Jabbok.
een gevecht in de nacht.

Jakob hééft het één en ander uit te vechten,
met zichzelf, met God, met zijn broer, om zijn verleden, om zijn daden.

Het wordt een gevecht waar hij niet ongeschonden uitkomt,

niemand komt er ongeschonden uit,

en waarin hij ook de woorden zegt, tegen die ander,

is het een engel, is het God:

ik laat je niet gaan, tenzij je me zegent.

Ik geef jou niet op, ik laat je niet los, ik laat je niet gaan, ik daag je uit.

Jakob wil God vasthouden – en dat God hem vasthoudt.

De psalm is voor al die mensen die zich verwant voelen
met deze mens, met deze Jakob.

Het is een lied niet gezongen door machthebbers.

Maar juist door de mensen die machteloos zijn, die weten van nacht,

van donkere dagen, van onzekere tijden, van angst,

van chaos, van leven op de kop,

de mensen die niet aan de touwtjes trekken,

die vechten met het leven, met zichzelf, met God.

In alle psalmen schreeuwen, roepen, zingen zij zich uit.

Net als die leerlingen in de boot,
de plaats bekleedend van zovelen hier en nu en wereldwijd:
kan het u niet schelen dat wij vergaan?
(...)

En dan verschijnt er een streepje licht aan de horizon.
De psalm zingt over de zon
die opkomt,
over God die vroeg in de morgen te hulp komt.
Als tegenstem, protestsong.
Ongelooflijk als je in het donker bent,
nacht om je heen.
Kun je er iets anders in horen dan dat het tóch Pasen zal worden?

Vroeg in de morgen, dicht Huub Oosterhuis, lieddichter, tekstschrijver,
vroeg in de morgen, donker was het nog,
zijn wij gegaan, een keer,
met niets dan in ons hart: "Ik zal er zijn". De Eeuwige een toevlucht onderweg.

Een woord om elkaar toe te fluisteren, met gedempte stem,
vol hoop, vol zachte kracht. Een woord om vol zachte kracht ook voor elkaar te doen. Amen.

Dit is een dienst van de protestantse wijkgemeente Den Haag-West (Maranathakerk, Bergkerk, Buurt-en-kerkhuis Bethel).

Kerkdiensten afgelast: wél wordt er een opname gemaakt!

Deze is te horen via www.kerkomroep.nl of de app Kerkomroep. En ook te horen *en te zien* via ons eigen Youtubekanaal. Zoek op Youtube naar **Wijkgemeente Den Haag-West!**

De orde van dienst staat op de websites: www.maranathakerkdenhaag.nl en www.bergkerkdenhaag.org
En ook de preek is daar vanaf maandag te vinden – om nog eens na te lezen.

Kerkomroep is vaak overbelast op de zondagmorgen. We hopen dat ons eigen Youtubekanaal beter werkt.
's Ochtends kunt u de viering daarop live meemaken. Vanaf zondagavond staat er een verbeterde versie op.

Uitzendingen t/m Pasen (over de diensten erna moeten we ons nog beraden: zie t.z.t. onze websites voor meer info):

- Palmzondag 5 april, 10.00 uur - uitzending vanuit Bergkerk: ds. Axel Wicke
 - Witte Donderdag, 9 april, 19.30 uur - uitzending vanuit Maranathakerk: ds. Martine Nijveld
 - Goede Vrijdag, 10 april, 19.30 uur - uitzending vanuit Bergkerk: ds. Martine Nijveld
 - Paaswake, 11 april, 19.30 (!) uur - uitzending vanuit Maranathakerk: ds. Martine Nijveld. NB: deze dienst is verplaatst van 12 april (6.00 uur in de vroege morgen) naar de zaterdagavond ervoor!!
Natuurlijk kunt u 'm wel in die vroege beluisteren/meevieren;-).
 - Paasmorgen, 12 april, 10.00 uur - uitzending vanuit Bergkerk: ds. Axel Wicke
- Behalve de voorgangers zijn daarbij slechts aanwezig wie nodig zijn voor deze uitzending.
U kunt gebedsintenties voor al deze vieringen doorgeven aan de voorgangers (axel.wicke@betheldenhaag.nl
of me.nijveld@ziggo.nl)